

СЕНАТ ПРИЙНЯВ АТОМОВЫЙ ЗАКОН

ЗАКІНЧЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ОБСТРУКЦІЇ ПРОТИ АТОМОВОГО ЗАКОНУ ВВАЖАЮТЬ НОВОЮ ПЕРЕМОГОЮ УРЯДУ

НОВОГО ПЕРЕМОГО УРАДУ

Вашингтон. — Сенат прийняв з деякими змінами урядовий законопроект про атомову енергію більшістю 57 до 28 голосів. Прийняття цього закону вважають новою перемогою уряду, яка закінчила 13-денну демократичну обструкцію проти урядового законопроекту, що тривала 180 годин і 50 minut впродовж 13 днів. Згідно з прийнятим законопроектом приватна промисловість може брати участь у розвитку атомової енергії для мирних цілей і тим способом вона зможе створити основи для міжнародного використання атомової енергії. Новий законопроект передбачає також уділення інформацій про атомову енергію американським союзникам, щоб вони могли користуватися при своїй обороні атомовою зброєю. Але цей законопроект містить також і поправку, якої домагалися ліберальні демократичні сенатори, яка звернена проти того, щоб приватні фірми не могли використовувати природні ресурси, які є власністю всього народу. В загальному ця поправка зматєє до того, щоб публічні електричні станції могли користуватися електричною енергією, яку буде продукувати атомова енергія. Тепер цей сенатський законопроект піде на наради спільної конференції, якої члени складатимуться із сенаторів і конгресменів, щоб узгодити ті різниці, які існують між законопроектами, що їх прийняли Сенат і Палата Представителів, бо республіканська більшість конгресменів відкинула всі поправки, що їх пропонували демократи. Тепер Сенат мусить прийняти це законопроект про допомогу закондові, фермерський законопроект та законопроекти про податки, будівельну програму і соціальне забезпечення. Гадують, що Конгресс зможе закінчити свою сесію аж десь коло 10 серпня цього року.

Президеент збільшив мито на швейцарські годинники

Вашингтон. Президент Айзенгавер збільшив на 50 відсотків мито на імпортовані до ЗДА деякі роди швейцарських годинників. Це зарядження президента важке від 28 липня цього року. Внаслідок цього швейцарські годинники, які мають найбільше 17 каменів, подорожують від 3,50 доларів до 5 доларів. Президент зробив це тому, щоб підтримати домашню годинникарську продукцію, яка не сміє зменшувати своїх фактових робітників, бо вони будуть потрібні на випадок війни для продукції важливих інструментів для оборони країни. Швейцарський посол, який заявив негідно, що його країна видасть відплатні зарядження, які зредують швейцарський імпорту із ЗДА. Швейцарія, згідно з дотепнішим взаємним торговельним договором спротивувала із ЗДА сільськогосподарські товари, автомобілі, трактори та іншу машинерію. Представники годинникарського американського промислу заявили про одовлення зарядження президента, але голова Конгресу Індустріальних Організацій Волтер Рутер назвав зарядження президента Айзенгавера — „трагічним”.

Стівенсон не буде більше кандидувати

Анкоридж, Аляска. — Син
бушного демократичного кан-
дидата на президента в 1952
році Адля Стівенсона —
Джан Фелл Стівенсон залив
журналістам, що його батько
не буде кандидувати на пре-
зидента під час президентсь-
ких виборів 1960 року, моло-
дий Стівенсон перебуває з
своїм батьком на вакаціях на
Алясці. 27 липня вони виїха-
ли на чотиритонну прогуляв-
ку до Кетмей Нешенел Мою-
мент, за 300 миль від Анко-
риджу, де будуть ловити
рибу.

Нові способи лікування пістряка

На Шостому Міжнародному Конгресі в справі лікування пістряка реферовано про два нові успішні способи поборова-
вання цієї недуги. Про один спосіб реферував д-р Роберт МакВіртнер з Единбургу в Шотландії. Він заявив, що лікував пістряка на жіночих грудях двома способами: операцією, а після того промене-
м Рентгена. Під час операції він витинав своїм пацієнткам тільки заражену ча-
стину грудної або шиї, а за десять днів починав навіт-
лювати просялий гнійник і продавати трьох тижнів. Д-р Віртнер ствердив, що 60 від-
сотків його пацієнток прожи-
ли 5 років після операції, от-
же такий реченець, коли мо-
жна вважати пістряка за вилі-
куваний. 48% пацієнток жи-
ве вже 10 років після опера-
ції (д-р МакВіртнер випробує
свою методику від 1941 року).
— Д-р Дж. Бейтемен із
Джордж Вашингтон універ-
ситету доповідала про новий
лік „тепа“, який вилікував
багатоох хворих на недугу
пістряка.

В АМЕРИЦІ

● В Андах коло міста Пуерто Варас (Чиле) нагло вибухнула Озорно. Легкий землетрус перервав комунікацію та спричинив смерть однієї особи.

● Президент Айсенавер іменував суперінтендента Летуньяс Академії генерала Гюберта Р. Гармона, з яким він 1915 року скінчив Відавську Академію. Ген. Гармон має організувати професорський склад нової академії, яка буде збудована коло Колорадо Спрінгс.

● Памі Кероліни Рейдї Діста-валя платню як урядовця шкільної ради в Джерзі Сіті від вересня 1980 до червня 1984 року, хоч за весь той час не працювала ані години. П. платня становила 3,500 доларів річно. Судді вона заявила: «Це було б дуже важко не приймати чека, якого виставляли на мое ім'я. Якщо б мене кликали до праці, то я працювала б».

● Президент Айсенавер іменував американську делегацію до Об'єднаних Націй. Генеральна Ассамблея ООН починає працю 21 вересня. На чолі делегації стоїть посол Генрі Кеот Ладж, а її членами є: м.ж. і ж. сенатори: республіканець Г. Александер Сміт та демократ Дж. В. Фулбрайт.

● 14 американських військових кораблів із 3,000 моряків відвідали старовинку канадського твердиню — місто Кібек. Це найбільше число військових кораблів, які в час миру знаходилися в будь-якому канадському порті. Кораблями командували контрадмірал В. Л. Остін.

● Палата Репрезентатів прийняла законопроект, згідно з яким побудують 145 водних споруд для контролю напливу рік. На цю ціль призначено 890,271,514 доларів. Цей законопроект має ще ухвалити Сенат.

● Бюро Статистики Праці повідомило, що в червні цього року будувало було 120,000 нових домів, — на 12 відсотків більше як у травні цього року. Сподіваються, що 1984 рік буде найкращий для будівельного промислу від 1980 року, коли збудувано 1,396,000 мешканцевих одиниць.

● Крайове товариство для полегшення коливаний народів просить президента Айсенавера, щоб він законопроект про скасування расових обмежень в міжстейтових подорожах.

ТІЛЬКИ ВІЙНОЮ МОЖНА ОБ'ЄДНАТИ КОРЕЮ — ТВЕРДИТЬ ПІ

дешахтін. — Корейський президент Сінганг Рі відбув довгу розмову з президентом Айтзенгавером, після якої закликав журналістів, що він не бачить іншої можливості об'єднати Корею, «Хіба тільки війною». „Корейський напад не може жити, поки не об'єднається його країна, поки не проженеться агресивна комуністична армія з країни“ — казав президент Рі, бо кожен знає, що з досвіду, як війна жити під чужим військовим правлінням. „Корейці знають, що як довго вони не мають незалежності і влади свого уряду — то їхнє життя є сльозне і вони не можуть мати волі, та волія б радше вмерти, ніж жити як невольники“. Президент Рі розмовляв із президентом Айтзенгавером про збільшену військову допомогу Кореї і на настільки домагаюся журналістів про подробиці в цій справі заявив: „Ми не прощася, ми тільки ті воляки, що користують із привілеїв своїх х о р о б ости“. Американські провідники радо говорили б про збільшену допомогу Кореї, але вони не хочуть дискредитувати про те, щоб при допомозі війни об'єднати Корею. Рі заявив, що переміра в Кореї і в Індо-Китаї скріпила комунізм. Президент Айтзенгавер у своїй промові під час прийняття вітан в особі президента Рі шляхетний корейський нарід та в своєму тості бажав корейцям хороисті, доброту і щасливого майбутнього.

сенатори домагаються, щоб уряд повідомляв їх про всі угоди

вашиington. Підлітком, який викликав скандал, є членом конгресу Конфедерації Зв'язків прийнятих компромісів резолюції, яка домагається, щоб увести під повнийлад Сенат про всі угоди за винятком тих, які, з точки зору держави безпеки, надаються до публічного обговорення. Цей законопроект вів до републіканський сенатор Гомер Фергусон, що під час дебати бав високим сенатором, який пропонує рішення про обмеження влади президента укладати міжнародні угоди, а тепер у змінній формі його прийняла сенатська підкомісія. Цей законопроект домагається, щоб державний секретар пред'являв Сенатові текст всіх договорів, "такчасно як це тільки можливо", а найпізніше протягом 60 днів. Але згідно з законопроектом президент може вирішити, що деякі договори не можна публічно обговорювати на повному Сенаті, і тоді їх треба пред'являти тільки Комісії Законопроектів Зв'язків. В цім законопроекті говориться про "угоди" (агримент), бо міжнародні договори (тіріс) і тепер мусять бути ратифіковані Сенатом, щоб стати законом ЗДА.

Навіть демократи поділені в оцінці діяльності МекКарті

...ю Моря, М. — Молочна
жінка „Нью Йорк-Ворлд-Телеграмс“
сиди ди Сан” переводив
стерно за мешканцями Нью
Йорку, щоб дізнатися, як во-
ни оцінюють діяльність сенато-
ра МекКарті. На основі
багатьох розмов виявилось,
що не тільки республіканці,
але й демократи незгодні в о-
цінці діяльності висланця-го
сенатора. Один демократ
заявив: „Що б про нього не
говорили, а я також не люблю
того всього, що він ро-
дить, — то МекКарті здається
чужим, що хоче знищити ко-
муністів”. Одна республікан-
ка жінка заявила: „Коли я
його бачила на телевізії —

він був жалюгідним, але ж ви-
бориться за Америку”. Більшість
запитуваних осіб уважа-
ють МекКарті символом
боротьби проти комуністич-
них впливів у цій країні, хоч
не погоджуються з його ме-
тодами. В одному повіті, де
мають перевагу демократи,
55% заявилися проти Мек-
Карті. 21% — за, а 24% —
нерішні. Одна жінка заяви-
ла: „Мій чоловік стоїть за
МекКарті, один мій син —
проти, а я — нейтральна”.
МекКарті здобув собі прихильність своїм протикомуні-
стичним становищем. „Як мо-
жна його не любити, коли він
проти комунізму”, — сказала
одна жінка.

Ню Йорк, 11. І. — Міжна-|робітничих спілок затаюють

одна Сілка Робінсонів жіночого одягу заскаржила двох своїх урядовців та п'ятьох робітників за те, що вони змовилися обманути сімку на суму 18,000 доларів. Окружний прокуратор Френк С. Голлів похвалив голову цієї спільноти Дейвіда Дюбініскі за те, що він звернувся з цією справою до суду, бо деякі голови

Мехіканський президент боронить своїх міністрів

Мехіко Сіті, Мехіко. — Мексиканський президент Родолфо Лопіс Кортінес заявив, що він повністю довіряє своїм трьом міністрам і двом амбасадорам, яким країна прагне парити Сінарквіста заклада, що вони — комуністи. Ця права парити, яка під час війни підтримувала Гітлера, обвинувачувала 142 державних урядовців у тому, що вони або комуністи, або сприяють кому-

ністам, і домагався їхнього звільнення та позбавлення їх прав громадянства. Між оскарженнями в комунізм і такі визначні особи як міністер закордонних справ д-р Луїс Паділла Нерво, міністер водних ресурсів — Едуардо Шавез та міністер господарства Гільберто Лойо. У заяву президента говориться про те, що оскаржування партії Сінарквіста невірні.

Судитимуть сержанта за знущання над рекрутами

Серванта Вітбека звинувачено в тому, що він ставився до свого становища адміністративного серванта зараз після цього випадку, за який його мають судити.

● Найближчий суд комуністичної Чехословаччини засудив римсько-католицького єпископа Стефана Тростку з Літомерця на 25 років в'язниці, за шпигунство на користь Ватикану. Духовників дістали в'язниць кари від 7 до 20 років за участь в "кримінальних переступах" названого єпископа.

ВАШИНГТОН І ПЕЙПІНГ ВИСЛАЛИ ГОСТРИ НОТИ ПРОТЕСТУ

Вашингтон. — Уряд З'єднаних Держав вивсел до комуно-китайського уряду за посередництвом британського представництва в Пейпінгу листу ноту протесту проти виходу актів комуно-китайської варварства: збиття англійського необзороного пасажирського літака, при чому згинули 3 американські пасажирки і три інші були поранені, і проти заатакування комуно-китайськими літаками американських літаків, які належали до мирної і добродійної рятувочної акції, веденої американцями на водах, де сталася щезагадна катастрофа. Американська нота домагастся конкретно трьох речей: відшкодування для родин пошкоджених і для ранених американців, покарання винуватців у тих двох злочинах і гарантії, що такі випадки не повторяться в майбутньому. З другого боку, також комуно-китайський уряд вивсел З'єднаним Державам ноту протесту, вдержану в різкому провокаційному тоні, з обвинувачуванням З'єднаних Держав у свідомому порушенні комуно-китайської повітряної смуги летами американських машин та в озброєванні й протегуванні націоналістично-китайського уряду на Формозі, який, мовляв, веде свої «бандитські» акції у відношенні до китайської держави. Комуно-китайська нота зажадується погрожуєвати «наслідками» за такі «безстыдні акти агресії», американського імперіалізму».

Англія більш зажурена Америкою, як Комуністичним Китаєм

Лондон. — Реція в Англії за 3'днини Державах на напад комуно-китайських літаків на англійський пасажирський літак, при чому загинуло 10 осіб, виказала найрізкіше різницю підходу англіїців до Комуністичного Китаю — звертає увагу американська преса. Тоді, коли англійський уряд вислав ноту протесту до Пейпінгу, англіїці спокійно ждали на відоміть китайських комуністів, коли ці останні висловили їм "жал", з приводу "непо-розуміння" і перепросили англіїців, англіїці заспокоїлись і прийняли заяву комуністичних піратів до відомця. Зате, коли в ЗДА відбуло бурен-

Американський приятель д-ра Йогна спіничи
самогубством

Берлін. — Шойно тепер подано вістку, що на другий день після минулотижневих втечі шефа західно-німецької розвідки, д-ра Отта Йогна, до комуністів — відібрали собі життя його прихильників, натуралізованих американців німецького походження, один із членів американської контр-розвідки служби. Офіційно не подано його приналежності до публічного відома, але преса дізналася, що це офіцант Геффер. Стверджено, що причиною його смері не могли бути будь-які його прикраси, які могли б привертати через підозріння до його лояльності, бо його лояльність у відношенні до ЗДА і його службових завдань стояла понад усякьми сумніви. Дальшим відгуком у пресі д-ра Йогна є розповідження, що його видав капітан Аденауер безпосередньо перед вийздом на короткий літній відпочинок, щоб передбачити контролю лояльності всіх членів установи, якої головою був д-р Йогн. Провтечу Йогна Аденауер висловився, як про подію „дуже поважну і надзвичайно жалюгідну“. Сам д-р Отто Йогн знаходиться під сильною охороною в головній квартирі російських військ в Східно-мур Берліні. Із Москви прелетіли „спеці“ з МВД для переследування Йогна, Комуноністський комунікат каже, що Йогна беруть, „перед атенатом збоку німецьких фашистів“.

Советські редактори хочуть приїхати до ЗДА
Москва — Група советських журналістів, редакторів до

ЗДА, щоб вони хочуть відвідати і яка взагалі ціль їхньої подорожі. Справу відслідковує до Вашингтону на вирішення. Американська преса звертає увагу на те, що до СРСР їздили здебільша молоді студенти-журналісти, а пересічний вік совєтських журналістів, що мають (напевне за наказом згори) „ревізитувати“ американців, невіддалекі від 40 років.

Масова дезерція в'єтнамців

Ганой. — Перемір'я для
Північного В'стнаму ввійшло
життя о 8 год. вечора (на-
шого часу) в понеділок 26
липня. Однак багато в'стнам-
ських військових частин і ок-
ремих членів міліції, не чека-
ючи на офіційне проголошен-
ня припинення збройних дій,
самочинно покинули позиції і
«задебільзувались». Фран-
цузьке командування гово-
рить про масову дезерцію
в'стнамців, які роз'їзяться по
домівках, переконали, що вже
достаточно „війна скінчилася“.
Багато з них забрали з собою
зброю. У Центральному В'с-
тнамі бойові дії закінчилися 1
серпня, а в Південному — 15
серпня. Комуністичні військи
стараються в цих останніх
днях війни продемонструвати
свою силу і якнайбільше про-
сякнуту вглиб країни, а цілі-
як тактиці сприяє брак пали-
ва і рітничного бойового духа у
національний в'стнамський ар-
мії. »

Японія дістає від ЗДА 60 мільйонів на закупівлю бавовни

Вашингтон, — Експортно-імпортний Банк признав 60-місячову позичку Японською Банкові на те, щоб Японія змогла за цю суму закупити бавовну в ЗСД. В останніх роках Японія — найбіль-

АНГЛІЯ І ЄГИПЕТ ПІДПИСАЛИ ЗГОДУ ПРО СУЕЗ

**АНГЛО-ЕГІПЕТСЬКИЙ ПАКТ ЗАКІНЧИВ 72-ЛІТ-
НЮ ВОРОЖНЕТУ МІЖ ДВОМА КРАЇНАМИ. —
ЗАХІД СКРІПИВ СВОЄ СТАНОВИЩЕ
НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ**

Майже. — Завжди переговори між Англією і Єгиптом справи спору про Суєз закінчилися у вівторок 27 липня вечером підписанням згоди. Оприлюднений текст договору має 10 точок і додатків, з яких 1-ий, найважливіший, скоплений в 6 точок. Найважливіші постанови договору такі: Англія зобов'язується найдати до 20 місяців поспіль з обшпру Суєзького каналу свої війська, що їх має там тепер силою коло 10,000 воїнів; на випадок, коли б хтось третій заатакував котрусь з 9 держав, членів Арабської Ліги, або Туреччинку, Англія має право вернутися до обшпру Суєзького каналу, задля його оборони; для збереження споручності Каналу і технічного обслуговування ним Англія і Єгипет притягнуть до співпраці приватні фірми, що мають користуватися англієськими і єгипетськими доповненнями силами і робітниками. Договір тим часом закінчений на 7 років. Англія, маючи виходити з оприлюдненого тексту, пішла на дальші поступки єгипетському уряду, зрікаючись свого попереднього жадання, щоб до арабських держав і Туреччині надати й Іран, як ту державу, що її заважала управління б Англією до повороту до Суєзу. Далі Англія зрікалася нікого щодо застосування уніформованих техніків, — тепер ці місця передастимуть приватним фірмам. Одночасно з проголошенням тексту порозуміння, оприлюднено завдану єгипетського прем'єра, який славить англо-єгипетський згоді і запевняє, що той договір відкриває дорогу до за-

Боротьба з комуністами в Ірані
Тегеран. — У масовому су- для 40 інших підсудних ко-

овому процесі проти чільних лідерів комуністичної партії в Ірані, заарештованих останньої зими за шпигунство на користь „одної чужої держави“ за участь у змові проти легальної влади, прокуратор зажадав смертної кари для Сатара Саїбі, голови комуністичної Тудел-партії, і для його шести найближчих співробітників. Водночас він зажадав кари довічного в'язниці для муністів, обвинувачених у різних злочинах проти держави. Після судового процесу проти Моссадека, який заломив силу іранської націоналістичної партії, зверненої проти режиму у шаха, теперішній процес проти комуністичних лідерів ще сильніше закріплює режим, бо публично виявляє небезпеку комунізму як московсько-большевницької агентири в Ірані, — коментує місцева преса.

Протикомуністична акція в Пакистані

парачи. — Пакистанський уряд обмежив свободу рухів для членів московської амбасад та їх родин до 35-мильного радіусу від центру столиці. Це — відпалитий розпоролюючий боєголовка, бо совєтський уряд обмежив свободу рухів для двох членів пакистанського дипломатичного представництва в Москві. Водночас в цілому Пакистані відбувається енергійна акція викоринення комунізму. У зв'язку з кривавими комуністичними демонстраціями, страйками, актами саботажу й саботажними, в яких у Східному Пакистані загинули ще в травні ц.р. коли 600 осіб, новий губернатор кол. міністер в унутрішніх справах ген. Мірза внарештував 1 червня ц.р. понад 1,200 комуністів. Комуністичну партію проголошено нелегальною спершу в Східному Пакистані, а потім в усіх інших його провінціях. За останні кілька днів арештовано в столиці Пакистану 147 комуністів.

B CBITI

● **Совєтські спортсни не є аматорами і тому не повинні брати участі в Олімпійських Гріщах**, — так стверджує завідувач спорту преса у зв'язку з совєтським поданням до Міжнародного Олімпійського Комітету про допущення до Гріщ в Мельбурні, в Австралії, в 1956 році трьох дружин з України, в Люрсу та РФСР. Комітет допустить, мабуть, тільки одну сильну совєтську дружину, хоч знає, що це — «держані аматори», себто професіонали.

● **Папа Римський Пій XII**, промовляючи через радіо до католиків у Бретоні, наприклад, сказав кілька речень, що їх не зрозуміли численні радіослухачі в Італії: Папа покориствовався старо-бретонською говіркою, що Пій XII є поліглотом, що Пій XII є поліглотом, що його бажанням є вивчити всі мови світу, щоб могли до паломників різних національностей сказати бодяка кілька речень їхньою рідною мовою.

● **Посадники чотирьох голландських міст, що їх називали здобули славу у всьому світі** як центри виробу голландських сирів — Альмаар, Честер, Чеддар і Рокфорд — з'їхали для відсвяткування 700-ліття існування містечка Альмаар. Посадники міст Парм, Горгонцол, Елм і Гуд, де також фабрика сирів, не могли прийти. Єдиною стравою, що ї подавали на бенкеті, були різні роди сирів та сирні виробы.

● **Митрополит Арсеній Владиславич**, один з найближчих достояників сербської Православної Церкви, голова цієї Церкви в Чорногорії, арештований 6-го липня ц.р., став в половині серпня перед судом, обвинувачений в «господарських комуністичних пережовках», «протидержавній діяльності».

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

newspaper published daily except Sundays, Monday holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Noted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	
One year	\$10.00
Six months	5.25
Three months	2.75
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	\$12.00
Six months	6.50
Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

В оголошеннях редакція не відповідає і не зобов'язується повертати надані матеріали.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВЕ ХИТРУВАННЯ

Москва, підбадьорена перемогою в Женеві, почала новий наступ, пропонуєчи З'єднаним Державам, Великій Британії та Франції відбутися з нею конференцію в справі колективної безпеки в Європі. Кремль добре знає, що Захід повинен би відповісти до його пропозиції в такий самий спосіб, як це було на нарадах в Берліні, себто — відкинути. Проте він спекулює на самотині, спираючись на неясні жеваско конференції, головні у Франції, а далі і в Англії. Во якби можна було погодитися в справі Індонезії, то чому не можна б у такий самий спосіб дійти до порозуміння в справі Німеччини, чи взагалі забезпечити миру в Європі. Москва знає, що саме така ідея тепер гаряча пропаганда у Франції і в Англії, головні серед лівих елементів Партиї Праці. Тому кремлівське звернення до Франції виступає в ладному до угодовому тоні. "Мірова нота" до Англії також пристойна. Тільки до Америки дається відчужаюча ворожість. Мабуть Кремль уже переконаний, що її не одбуть. Тому не рахує і на її співпрацю, а тільки намагається поставити її в таке положення, щоб вона постійно відкидала совєтські "мірові пропозиції". Цей "палій війни" доконче потрібний совєтській протинамериканській пропаганді, яка не вгає.

Західні дипломати, які перебувають у Москві, погоджуються, що Кремль підбрав для своєї нової акції дуже відповідний момент. Він хоче не тільки віддати Америку, але й розбити або бодати захитати всю її оборонну систему в Європі. Іде про те, щоб не допустити до сквалення Франції її присутності до Європейської Оборонної Спільноти та зброєння Німеччини. Москва певна, що З'єднані Держави, Британія та Франція знову відкинуть совєтські пропозиції, як відкинули їх спільно в Берліні. Але це не означає, що Франція приступить до Європейської Оборонної Спільноти. Тому саме деякі західні дипломати в Москві, як пошкодують американські пресові агенції, переконані, що з Європейської Оборонної Спільноти нічого не вийде.

Віктор Різел, відомий робітничий журналіст, що перебуває тепер у Парижі, пише, що совєтська п'ята колона має там добре життя і що вона готова добити Францію. Новий прем'єр Міндес-Франс став тепер дуже популярним, але на длі, він не є прихильником Європейської Оборонної Спільноти. Як пише Різел, ті французи, що є в Парижі у близьких зносинах з представниками американських робітничих кол, вважають прем'єра угодовим і називають його "Бешет-Франс". Вони переконані, що Париж іде тепер тим самим шляхом, яким пішла Прага. До того французи, назагал, так нахилилися німецьким зброєнням, що не диво, коли в таких обставинах совєтське хитрування з неозброєною, "нейтральною" Німеччиною падає на добрий ґрунт. При тому треба ще звернути увагу й на натяк у совєтській тепершній пропозиції, що коли б Захід відступив від Європейської Оборонної Спільноти, то могло б прийти і до згоди в справі Кореї. Це теж підступ, на який може дехто зловитися, як ловляться деякі німці на обіцянку Москвою "сборну Німеччину".

Як бачимо, совєтська пропозиція змагає до цілковитої ліквідації дотепершньої оборонної системи Заходу в Європі. Якщо Захід пішов на поступки, то це було б відданням цілої Європи під контроль Москви. Це так ясно, що навіть розв'язавши Захід не зможе прийняти ці совєтські пропозиції, якщо не захоче завдати собі смертельного удару. Проте Москва може ще більше поглибити розкол між демократами. Як відомо, деякі американські кореспонденти в Москві, представники малих європейських держав нарікають, що їх велика демократія не кличуть на наради в справі миру в Європі і лише Москва задала їм про них, що вони теж повинні б мати голос. Це теж казує на поглиблення недоволення між демократами, яке так потрібне Совєтам і на яке вони рахують також і цим разом.

Розв'язка демократів — це тепер головна ціль совєтської закордонної політики. Ніхто заперечує в Європі Совєтам не потрібне. Вони не хочуть забиратися ні з Австрією, ні з Німеччиною, ні з сателітських країн. Об'єднана Німеччина їм потрібна, як і об'єднана Корея, але тільки тоді, коли б комуністи були там горою. Інакше думати, значило б себе дурити.

МІСІЯ ТУРЕЦЬКОГО КОРАБЛЯ

У ньюйоркській пристані з'явився на короткий час мичулого тижня турецький корабель під назвою "Тарсус", нагадуючи як своїм виглядом, так і своєю місією голубку, що вилетіла була після потоку з Носового корабля із зеленою галузкою миру, коли цей біблійний корабель осів на вершину гори Араарат. "Тарсус" увесь пофарбований набіло, виїхав 14 червня з Істанбулу і прибув до Америки з наміром навізати торговельні та туристичні зв'язки. Він відвідав порти Маямі, Чарлстон, Балтімор і Нью-Йорк, даючи нагоду американцям оглянути товари, що їх привіз з собою. Після того, як ньюйоркські шпідери подали доволі широкі загляди про прибуття корабля, публіка цього міста поспішила оглянути цей "плаваючий базар", як його характеризували один часопис.

"Тарсус" — це справжній базар. Його 500 пасажирів, що об'їздили, мабуть як туристи, американські прибережні міста, творять значну частину публіки, головно під час обіду. У поїзді дні вони вигравляються, чи може прохолоджуються, на горішньому покладі. За виїском 22 дівчат, що покінчили американський дівочий каледж в Істанбулі, мало хто з них говорить англійською мовою. Ці дівчата становлять притягальну силу для американців, що хочуть дістати інформації про предмети й продукти, з якими приїхав корабель. Їхній одяг нічим не різниться від звичайного одягу мешканців цивілізованих країн, і тільки для світлин дехто з них вибирається в святкові жіночі турецькі убрання, які нагадують убрання мешканок колишніх гаремів. Те, що звичайно відоме як "народний одяг", можна побачити тільки на фотознімках з театральних вистав, якими обвішаний горішний поклад корабля.

Інші фотознімки мають пригадати відвідувачам корабля культурну спадщину, яка зберігається на території турецької території. У першу чергу приділено багато місця відомому храмові Святої Софії, що його позначено грецькою назвою, однак латинськими буквами, "Галія Софія". Цей храм, як відомо, обернено тепер в музей і йому призначено чільне місце, мабуть тому, щоб притягнути туристів. Крім того розвішено фотознімки в поглиблених розмірах з саркофагу Олександра, Ескалія до Пергаму і, залишків цивілізації в Анатолії, як про це інформують написи англійською мовою.

Про чисто турецьку цивілізацію свідчать світлин турецьких домів, які нагадують палати вельмож. Архітектурна ділянка заступлена великими картинами з столиці тепершньої Туреччини, Анкари, будівлі якої підносяться терасами одна за одною. Осередком цілої виставки є модель міста Істанбулу, розміщена в центрі покладу і оточена галереями для легкого доступу глядачів. В наслідок перспективи можна бачити Босфор і обидві частини міста, на які їх розділяла морська протока. Довкруги, на бічних стінах приміщення світлин різноманітних будівель цього історичного міста, відомого довгі віки, як Візантія або Константинополь-Царгород.

Хто сподівався побачити на покладі "Тарсуса" велику кількість торговельних, промислових та хліборобських виробів і продуктів, той міг зазнати розчарування. Тільки тут знайшли місце в історичній культурній місці, а нечисленні українці мають нагоду ствердити, що їхній спосіб улаштування виставок для зображення своєї культурної спадщини при різних нагодах, які їм дає візита в Америку, не багато різниться від спроб колишньої світової поїздки, яка, при змінених відносинах, посилася в таких самих цілях як окремі корабель у широкій світ.

Окреме місце на довший палубі призначено на панораму, на якій зображено загальний вигляд Істанбулу. Тут же можна бачити турецького воєнка старих часів і доводочного воєнка побіч інших воєнків, що брали участь

Зенон Стефанів

КРИТИЧНА СТАДІЯ ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ

Уже повних дев'ять років, від часу закінчення другої світової війни, світ, поділений на два ідеологічно ворожі табори, перебуває в стані політичної і психологічної або, коротко назвавши, холодної війни.

Звичайно, під окресленням "холодної війни" розуміють різноманітні безскупні заборони і методи совєтської політики, що має на меті ослабити і звести до ладу державний і суспільний устрій вільних народів, не беручи при тому безпосередньої участі в ніякому збройному конфлікті.

Ми є свідками здійснення такої політики Кремлем, що довела до поволення цілого ряду вільних народів, які опинилися в положенні рабів комуністичної імперії. Кремлівським змовникам територіальні здобутки обійшлися незвичайно дешево — це не коштувало життя ні одного совєтського солдата, ані навіть пострілу з рушниці.

Коли зробити загальне зведення положення на фронтах холодної війни, то буде видно не наглядно — а бачимо той не обманює, — що західний світ може протиставити великим надбанням совєтського імперіалізму тільки деякі дуже неспівмірні успіхи.

Починаючи від 1945 року, комуністичні загарики змогли витратити цілий ряд більш-менш великих боїв у холодній війні, поки це Захід зумів належно усвідомити собі витворену ситуацію після другої світової війни, а саме війну під час миру.

Від того часу, по сьогоднішній день, із випадкових позицій, так легко придбаних на конференціях в Тегерані, Ялті і Потсдамі, більшовизм постійно наступає, — закріплює

у болях в Кореї. Ця незелена панорама нагадує загальновідому велику панораму американської битви під Геттисбургом, яка стала за взірцем польським мalarеві Стіці для відомої картини панорами у Львові на крайовій виставі в 1894 р.

Турецький "плаваючий базар" притягає публіку найрізноманітнішого походження, однак найбільше з країн, що мали колишній або й тепер мали зв'язок з Туреччиною. Грецькі відвідувачі тішаються грецькими написами на картинах з "Галія Софія", вірмені вдовольні, що й їх історичний знайшли місце в історичній культурній місці, а нечисленні українці мають нагоду ствердити, що їхній спосіб улаштування виставок для зображення своєї культурної спадщини при різних нагодах, які їм дає візита в Америку, не багато різниться від спроб колишньої світової поїздки, яка, при змінених відносинах, посилася в таких самих цілях як окремі корабель у широкій світ.

Це може тільки спонукати американсько-українські товариства й організації продовжувати давно започатковану працю зазнайомлення американського загалу з українськими цінностями.

люється на величезному просторі Китаю із понад 500 мільйонами населення та безліччями сировинними резервами, як рівно ж затіснені сателітську систему в уярмлені краях, подарованих з легкої руки Заходом в Ялті.

Перманентна офензива комунізму виявляється наглядно в таких напрямках, для прикладу:

1. Збройні агресивні акції — громадянська війна в Греції, напад на Південну Корею, довголітня війна в Індонезії, розрухи на Малайях, в Кенії, в Бурії і в інших частині у Гватемалі.
2. Саботажні акції. Кремлем політичний і економічний натиск Заходу в справі загального замирення і економічного допомоги, наприклад: зловживання правом вета в ООН, мировий договір з Німеччиною, Японією і Австрією, плян Маршала і т. д.
3. Використовування недовіди політичної єдності Заходу, брехлива пропаганда проти західних країн, в першу чергу проти США, кампанія миру, господарські і навіть церковні конференції, страйкова акція, головні у Франції та Італії, зручне вигризування національними асиміляціями азійських і африканських народів і т. п.

По цей бік залізної заслони червоні маршали з кремлівського Політбюро розподіляють величезною розкладовою армією інфільтрантів. Офіцери тієї армії є членами комуністичних партій, що постачають в першу чергу підпільників, саботажників і людей довіри та командують фальшивими переконаннями і потенційними поплентами, т. зв. сальовими комуністами, або Fellow-Travelers — співпутники у подорожі. Є це звичайно інтелектуали, високі

як мені здалося, в очах йому стали слюзи. Мене це зацікавило і я спитав: "Хто то приходив?" — "То мій син" — відказав він. — "А чому ж він так скоро відійшов, не промовивши ні слова?" — Він поглянув на мене і зі смутком у голосі сказав: "Він має бізнес..."

У нас, українців, родина завжди стоїла високо, шанувалась і не існувало питання про залежність. Вікова народна культура чітко вказувала круг обов'язків батька, матері і дітей з взаємним пошануванням і повагою. Чоловічі й жіночі духовні цінності у нашій родині давали здорову життєтворчу синтету, і така родина творила первісну клітинку демократичного ладу. Ми повинні бути свідомі цих цінностей нашої культури суспільного життя!

Ми не додержуємо вузьких націоналістично-шовіністичних міркувань і не збираємося творити своє національне гетто. Навпаки, ми за "вільну" участь у громадському житті нової нашої батьківщини. Але ми рішуче за семі-лекцій характеру людини, бо

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ТУЦІНГУ

Інститут для вивчення історії і культури СССР в Мюнхені, що діє з допомогою Американського Комітету для визволення від більшовизму, відбув свою конференцію в Туцінгу, місті, що лежить недалеко баварської столиці. Інститут був створений з почиту російських учених, що перебувають у Німеччині. Минуло багато часу, поки американським дорадникам Інституту вдалося досягнути того, що до співпраці для вивчення СССР приступили такі наукові дослідники істот неросійських. Коли керівники Інституту дали гарантії,

що в цій установі не буде "гегемонії" представників тої чи іншої нації, то українські учені взяли участь у Науковій Конференції, що відбулася 5-7 липня в Туцінгу. Окрім українців і росіян, в конференції взяли участь представники науки народів Кавказу, Туркестану і Вілорусії, та дослідники проблем СССР з Америки, Англії і Німеччини.

Конференція мала дві головні групи дослідів: 1. Господарство СССР і 2. Політика Кремлю в справах національностей. В нашій публіцистичній частоті виявляється неперодумана тенденція — ізолювати українську проблематику, зокрема уникати на міжнародному форумі дискусії про Україну з нашими сусідами — росіянами і поляками. Ця тактика неправильна, і вона викликає наслідки для нас шкідливі. Тому серед деяких чужинців виникає враження, що українці такі неспелі в силі своїх аргументів, що бояться відкритої дискусії з чужинцями.

Конференція в Туцінгу показала, що українські дослідники проблем СССР "не бо-

ся" і можуть дати цінний вклад до науки, яку можна б назвати варварською словом — "фолклогією". Вступною частиною конференції були реферати про ситуацію в СССР після смерті Сталіна. На цю тему говорив польський дослідник СССР Рішард Врґа і український д-р Микола Ковалевський. З цього виникли цікаві дискусії, однак без ясно визначених результатів, бо в таких справах трудно подати докази, і доводиться керуватися більше аналогіями, та інтуїцією.

В тій частині конференції, що була присвячена справам господарства СССР, виникли добре знання проблем української — проф. Василів, який мав основну доповідь на цю тему. Проф. Василів перестерігав перед спростами "онтизмом" щодо заперечу господарства СССР. Він зазначив, що совєтське господарство має здібність "маневрувати" далеко більшу, ніж інші системи. Москва має для свого господарювання все безплатно у своїй державі: вугілля, залізо, продукти харчування, нафту, золото. Сидіти, за що "мусить" Кремль платити — це робоча сила. Але Москва може платити своїм рабам мінімальну плату, аби люди могли працювати.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЩЕ РАЗ МОСКОВСЬКІ ВОЖДИ В УКРАЇНСЬКИХ ВИШТИХ СОРОЧКАХ

18 липня ц. р. в Совєтському Союзі відсвятковано Всесоюзний день фізкультурників. Цю нагоду ще раз використали кремлівські вельможі з так званого колективного керівництва для того, щоб пригадати про недавній пропагандистський гармидер з приводу 300ліття Переяслава і щоб засвідчити свої "симпатії" до українського народу.

Розуміється, при цьому підкреслено уособлення "братерської дружби народів".

Опис спортивного параду має таке місце: "Над стадіоном — співачка (!!) мелодія української пісні. З трибуни тепло вітають тисячі загиблих фізкультурників України. Їхні ряди своєю побудовою утворюють число 300: триста років від часу возз'єднання України з Росією. Юнаки і дівчата України, що спочатку виступали разом, порадували глядачів своєю чудесною майстерністю". В загальному звіті про свято українським спортсменам приділено місце зразу ж після спортсменів Російської Федерації: "На марші — фізкультурники Совєтської України. Присутні люблять поставити юнаками, дівчатами з вінками і польових квітів, з заплетеними в коси різноколіровими стрічками". Вирази "співачка мелодія української пісні", "порадували глядачів своєю чудесною майстерністю", "поставили юнаки, дівчата з вінками" і т. п. видаються дуже щедрими, якщо їх порівняти з відповідними місцями, що відносяться до інших народів.

Так, наприклад, у загальному звіті на першій сторінці відразу за описом українських спортсменів іде така безбарвна і загальна твердження: "Фізкультурники всіх союзних республік проходять у своїх національних убран-

нях... За українськими фізкультурниками... а далі йдуть представники Вілорусії, Узбекістану, Казахстану, Грузії, Азербайджану, Литви, Латвії, Киргизії, Молдавії, Таджикистану, Вірменії, Естонії, Карело-Фінської ССР".

Ще цікавішим з той факт, що Нікіта Хрущов і Лазарь Каганович, з іменами яких пов'язана не одна сторінка трагедії України під московською комуністичною займанщиною, поглянули на трибуну у вишities українських сорочках. Не зайвим буде пригадати, що в січні 1933 року сталінський розправ в Україні і жорстокий душитель українського народу Пастухов, прихильник "лінійної партійної керівництва", також виступав в українській вишities сорочці. Як відомо, 1933 рік приніс понад 6 мільйонів жертв штучного голоду в Україні, організованого з відомої Кремля і за участю галлятерів, які ходили у вишities української сорочці.

Чи і цюгоричні переодягання у вишities сорочках відносять якісь лиха, а чи є лише звичайним продовженням переяславського карнавалу — покаже майбутній розвиток подій.

На світлинці, що, подас кремлівським "вождів на трибуні стадіону "Динамо", вигляд Маленкова героїчно-піднесений, тоді як Хрущов робить "квашу мінус". Стоять вони разом, але оточені представниками східно-німецького комуністичного режиму: праворуч Маленкова — Валтер Ульбрихт, а ліворуч Хрущова — Вільгельм Пік. Правдоподібно, честь, що їм удостоїли обидва східно-німецькі вожді, мала б свідчити про те, що Кремль підшукує незабаром здійснити виконання Східної Німеччини в систему бльону країн так званій народної демократії.

Заслугує на увагу і поданий "Правдою" вмір ступеня чести між Леніном і Сталіном. Леніна іменується "безсмертним з а сновиком комуністичної партії і совєтської держави", а Сталіна — "великим продовжувачем його діла". Але, виходить, зовсім не безсмертним!

Імена приутих вождів по-дають знову за абетковим порядком.

(Микос)

ріо Фаріні, та ін. Це найбільший скарб української душі, і батьки повинні передати його своїм дітям; навчаючи їх цінності й горючості до своєї рідної Церкви.

Другим таким скарбом є велика мораль у родинному побуті. Взаємодопомога і любов у родині є та необхідна їй атмосфера, яка єдина здатна творчо формувати гляну людської особистості. Батьки повинні бути єдиною вагою отих наших родинно-побутових традицій, зберігати й плекати їх, бо то є єдина підстава прищеплення моральності в наші часи.

Іван Голчаренко

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ НАШИХ ДІТЕЙ В НОВИХ УМОВАХ

(2)

Натомість масмо одноманітність змеханізованої фабричної праці. Ця одноманітність гнітюче чуття, приспівлює душевні порухи. І єдиний поштовх для наших згодованих душ ми знаходимо в рідній Церкві, в рідних церковних відравах.

"Плодо суспільного оточення, надає в очі, що в ньому панує єдина пристрасть, пристрасть до збагачення, фоніта за долларом. Здається, чим більше людина забезпечена матеріально, тим більше працює і думає про збагачення матеріальних благ. Вона мріє лише про мільйон алта та збільшення свого кошта з банках. А душевні потреби здебільшого залишаються "камікази". Це ті, про що продержав Микола Гоголь. Здавалося б що

будуть поглиблювати деморалізацію суспільства, будуть розкладовим елементом.

Діти потребують, як повітря, материни ласки, тепла, любови. Тільки в такій атмосфері можуть вирости здорові душою й фізично діти. Відомий наш проф. Сікорський казав: "Догляд матері й годівля нею своєї дитини є справа великої педагогічної ваги". Це є виховання альфі, тріуму в дитині, любови й доброзичливості до інших. Не згірше матірню любов'ю дитяче серце росте осотілим, відчуженим, егоїстичним.

Врак розумної виховної роботи матері дає ось такі наслідки. Союз одностей і сподих у Вашингтоні Гайтс, Нью-Йорк, перевірив анкету серед 3200 шкільних дітей. В анкеті було питання: "Що хотів би ти зараз дістати, до чого велику шпінку найбільшого морозива?" — Всі діти у віці від 6 до 11 років відповіли, що беруть доллара. Одна дитина на п'ять заробляла гроші, допомагаючи колоти або десь в якимсь сусіднім склепі, доглядаючи мен-

ші діти, розносячи часописи або продаючи їх. Усі складають гроші до банку. Шестилітнього хлопця запитали, що хотів би мати в склепі з цукерками. Він відповів: "Ресторанну касу з готівкою!" Автори анкети додають: "Ростуть фінансові реалісти, а між ними й наша потіха". З погляду нашої української педагогіки ми сказали б, що це жадна потіха, бо це не привчання до ощадливості, а виховування пристрасті до наживи, яка скоро затьмарить і заглушить все інше в дитині. І виросте з неї бездушний егоїст, скупар, що дбає тільки про своє кошто в банку і більш нічого.

Я був свідком такого випадку. До шпиталю привезли старого чоловіка. Був то американець німецького походження. Ліжко його стояло поряд з моїм. Йому мали робити якусь серйозну операцію. Десь за годину до нього прийшов молодий чоловік, привів йому пару вступів і зараз же вийшов. Сусід мій проводив його до ліжка і пильним поглядом і,

як мені здалося, в очах йому стали слюзи. Мене це зацікавило і я спитав: "Хто то приходив?" — "То мій син" — відказав він. — "А чому ж він так скоро відійшов, не промовивши ні слова?" — Він поглянув на мене і зі смутком у голосі сказав: "Він має бізнес..."

У нас, українців, родина завжди стоїла високо, шанувалась і не існувало питання про залежність. Вікова народна культура чітко вказувала круг обов'язків батька, матері і дітей з взаємним пошануванням і повагою. Чоловічі й жіночі духовні цінності у нашій родині давали здорову життєтворчу синтету, і така родина творила первісну клітинку демократичного ладу. Ми повинні бути свідомі цих цінностей нашої культури суспільного життя!

Ми не додержуємо вузьких націоналістично-шовіністичних міркувань і не збираємося творити своє національне гетто. Навпаки, ми за "вільну" участь у громадському житті нової нашої батьківщини. Але ми рішуче за семі-лекцій характеру людини, бо

Іван Кедрич
МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ
(Додаток до статті В. Дорошенка)

Записано, з трудом і як по груді ступає, аперед українська преса, тож так, як і українська політична думка, але невідомо, чи із подиву гідною турботою й енергією підтримують себе до рівня модерної преси, як підтримувала себе несприятелізована українська елітна маса до рівня новітньої нації. Схарактеризуюмо той "територіальний шлях" кількома статистичними цифрами за 1949 року, де до речі, падає великий, хоч і не досконалий та вищепний, інформаційний матеріал, але без аналітичного підходу і без спроби синтезу. Ото ж, за тими багатомовними цифрами — на рік перед вибухом першої світової війни було на "Наддніпрянській Україні" 19 періодичних видань, 226 російськими, 21 німецькою, 13 жидівськими.

У 1914 році, з вибухом першої світової війни, в Росії заборонено всіляке українське друковане слово, а в 1916 році було там "6 українських періодичних видань" — на жаль, "Енциклопедія Українознавства" їх не наводило поимено, а ми не розпоряджаємо тут тими джерелами, що ними користувався А. Животко. Одиак уже рік пізніше, з вибухом революції, відразу виробляють, як гриби по дощі, "106 українських газет і періодиків, а в 1918 році — 212, не рахуючи великої кількості часописів поза українською етнічною територією. Те саме діалося в частині України під австрійською займанщиною, тільки "Енциклопедія Українознавства" подає щодо неї неясну статистику: під роком 1913 говорять про 80 українських періодичних видань в межах Австро-Угорщини, а в наступі про часи визвольних змагань каже тільки про 15 часописів і 50 періодичних видань в Галичині, коли там, як відомо, з проголошенням Західно-Української Республіки край був просто залитий часописами.

З упадком української держави по обох бочках Європи приходять і закупають української преси. Поза УСРР во вільно в Союзі Союзі видавати часописи українською мовою, а в самій УСРР було в 1940 р. 1.120 назв видань українською мовою, а в 1950 р. після порушення України війною — 900. Все одно це могло б бути імпортне число, коли б ми не знали, що підсовєтської преси не можна назвати українською: вона є чинником російської окупаційної влади, яка засмічує українською мовою пропаганду лише те, що їде по лінії т.зв. всесоюзної комуністичної партії. Факт, що до українських має не можна промовляти в Україні іншою мовою, як тільки українською, належить до іншої ділянки. За часів польської окупації, після перших років безпощадних репресій 1919-22, настали були в Західній Україні "розмірно кращі умовини" для періодичного друкованого слова. І знову же: історія української

Андрій Яковлів
СПІВЕЦЬ МОЛОДОЇ УКРАЇНИ
(Додаток до статті В. Дорошенка)

У статті, присвяченій 10-літтю з дня смерті поета О. І. Кандиби, В. Дорошенко подає, що Олесь помер "на еміграції, у Відні" ("Свобода", ч. 139). Це — помилка. Олесь помер на еміграції, але не у Відні, а в Празі і там був похований. Незадовго перед смертю Український Вільний Університет у Відні гідність доктора "гонорис кавза" УВУ, і з цієї причини УВУ взяв найближчу участь в похороні Славного Поета, свого почесного доктора. Як тогочасний ректор УВУ, я прийняв участь в похороні і тому можу подати деякі подробиці останніх послуг Покійному, до яких Ректорат, Сенат і професорський збір УВУ покликали.

На той час в Празі й в цілій Чехословаччині не було ні українського, ані чеського православного священика, Чеська православна церква в Празі на Ресловій вул. після вбивства німецького протектора Герінга була частково зруйнована й замкнена (в її сутеренах переховувалися вбивці протектора). Архидіак Саватій, якого українці звичайно запрошували в урочистих випадках, був німцями арештований і вивезений до Німеччини, а священик-чех, настоятель церкви на Ресловій вул., був скараний на горло. Тому ми мусли звернутися до російського православного духовенства, чинність якого не була заборонена німцями.

Напередодні похорону труну з Покійником привезли на головне пражське кладовище й поставили в скриті російської церкви, що була недавно збудована й ще не була цілком закінчена: всередині церкви ще стояли драбини, підпори, тощо, бо закінчувалися малювання образів на стінах. На другий день (24 чи 25 липня 1944 р.) відбулася в церкві похоронна служба. Служити мав російський архимандрит з російським причтом, тільки український хор співав. Архимандрит дуже уважно поставився до свого обов'язку, бо він знав, кого має ховати. Перед службою він звернувся до мене з заявою, що він хоче сказати прощальне слово, але не знає, чи сказати його в церкві, чи над могилою. Тому, що вже було визначено, хто буде говорити над могилою, я попросив його сказати прощальне слово в церкві перед молитвою про відпущення гріхів померлому. Він на це погодився. Відслужив архимандрит похорон церковнослов'янською мовою, дуже урочисто й повно по требнику. Для свого прощального слова за тему взяв вірш Покійного Поета "Австрія", зазначивши, що він знає всі твори Покійного, бо й сам є чужий поетичний творець. Він продекларував з пам'яті вибрані вірші у перекладі на російську мову й подав зворушливе тлумачення. Довго потім прощали присутні нашою славною Поета. "Співаць Молодої України", як влучно назвав його В. Дорошенко. Церква була маленька і не могла вмістити всіх — довго люди виходили з церкви й входили ті, що стояли надвір. Перед могилою прощав Покійника від імені УВУ то-

Повідомлення 3.У.А.Д.Комітету

Зголошення про охоту в переселенні українських залізничників з Європи до ЗДА у формі виставлення ашурансів наплавляють до канцелярії ЗУАДКомітету. Вже вислано до адміністратора закону про переселення вітківачів до Вашингтону 349 готових ашурансів із записанням праці через Бюро Праці. Це дасть змогу переселити 1.180 українських емігрантів. В опрацюванні нових 300 ашурансів. Громади у Філадельфії, Шікаго, Гартфорд, Нью-Йорку і Дітроїті ведуть перед у здобуванні ашурансів. ЗУАДКомітет потребує ще найменше 1.500 ашурансів, щоб могли переселити всіх тих, які зголошилися на переселення до ЗДА.

Екзекутива ЗУАДКомітету дякує всім дотеперішнім спонсорам за співпрацю і підтримку, що для успішного завершення справи потрібно постійно уважати не лише самого ЗУАДКомітету, але й співпраці спонсорів, які повинні виконати свої зобов'язання.

В акції переселення ще на основі закону про Ді Пі в секції "3 сі" дали приєднати наші апліканти. Візи в цій секції скінчили консулянти видавати з кінцем червня. Екзекутива дитячої громадської організації, що в цій секції між іншими отримали візи наші поселенці з Турнілі, куди були виїздили на роботу, ще в 1948 році. Вони вже в дорозі до ЗДА. Заходами ЗУАДКомітету в останньому тижні прибули на постійне поселення деякі українці з Аргентини.

Екзекутива просить у всіх спонсорів переселення звертатися безпосередньо до канцелярії ЗУАДКомітету на адресу: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661 Philadelphia 5, Pa., U.S.A.

Справа неетичних заповідів в документах.

Переселення в Шікаго відносно неетичних заповідів в іміграційних документах не є ніякою пропаланою, чи політичною підлогою. Це є намагаються вирішити цю справу в легальний спосіб. Самі американські чинники дали нагоду для переселення в Шікаго, й то за повною підтримкою американського уряду. Теж і українські чинники УКА, як і ЗУАДКомітет.

Відмічено в книзі теж, "вплив" на український театр, "перехід" російської театральної культури", без якої будиного українського театру неможливо було б і найменшої можливості розвиватися. Компліменти за "любів і повагу" до українського театру висловлені Мар'яненком у його книжці "Толстоу, Чехову, П. Чайковському, Станіславському та іншим російським театральним діячам."

ВІСТІ З УКРАЇНИ
(За совєтською пресою).

СПОГАДИ ІВАНА МАР'ЯНЕНКА

У виданні "Ісукство" в Москві вийшло окремою книжкою (249 стор.) в червні ц. р. спогади колишнього артиста трупі М. Садовського Івана Олександровича Мар'яненка п. "Минуле українського театру". Спогади друковані російською мовою. Мар'яненко народний артист СРСР і лауреат сталінської премії, відзначався не лише високою своєю діяльністю на сцені українського театру.

У своїх спогадах він наводить передусім дореволюційну добу українського театру, починаючи з 90-х років минулого століття і головну увагу присвячує видатним діячам української сцени таким, як Марко Кропивницький, М. Старицький, М. Садовський, П. Саканський та ін. Окремий розділ спогадів присвячений М. К. Заньковецькій.

Відмічено в книзі теж, "вплив" на український театр, "перехід" російської театральної культури", без якої будиного українського театру неможливо було б і найменшої можливості розвиватися. Компліменти за "любів і повагу" до українського театру висловлені Мар'яненком у його книжці "Толстоу, Чехову, П. Чайковському, Станіславському та іншим російським театральним діячам."

УВАГА! — ЙОНГСТАВН, О. Й ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ м. ЙОНГСТАВН І ОКОЛИЦІ та при співучасті ВІДДІЛІВ УККА з ВОРРЕН, ОГАНО та ШЕРОН, ПА. І НЮ КЕСЛ, ПА.

В НЕДІЛЮ, 1. СЕРПНЯ (AUGUST 1) 1954 В УКРАЇНСЬКІМ ПАВІЛЬОНІ ТА НА ПРИЛЯГАЮЧІЙ ПЛОЩІ ПРИ ВУЛ. БЕЛ ВІСТА В ЙОНГСТАВНІ

КОЛИ ПЛАНУЄТЕ ВІЙХАТИ НА ВАКАЦІЇ ТО ІДЬТЕ НА УКРАЇНСЬКУ ОСЕЛЮ В ГЛЕН СПІ, Н. Й.

Оселя положена в західних горах Catskills, 12 миль на північ від Port Jervis, N. Y. Першорядні готелівські будинки з всіма вигодами, положені в парку, між лісами і озерами та з мальовничими видами.

Ресторан з українськими стравами.

Концерти — спорт — гри — забави — їзда на конях. Водний спорт на власних 12-акрових озерах.

Висе приймаємо резервації.

По інформації та ілюстрованих каталогів пішіть до: American Ukrainian Resort Center, Inc. Glen Spay, New York

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

Павільон і площа будуть отворені від год. 1. попол.

Початок програми о год. 3. попол. без огляду на погоду.

Були запрошені і офіційно свою участь: губернатор стеути Огайо п. ЛОВІШ, сенатор п. БЕРК, конгресмен п. КІРВАН та мейор міст: Йонгстау, Кемпбел і Стродерс.

Головним українським промовцем буде представник Централі УККА п. д-р Р. СМУК з Шікаго, Ілл. Також промовлятиме п. інж. М. КОМЧАК з Пітсбургу, Па.

Багата артистична і спортова програма. — Смачний буфет. — До танку буде пригравати знана оркестра братів Земків.

Українці! Запрошуємо сердечно Вас всіх на це репрезентативне Свято. З окрема запрошуємо також всі братні Відділи УККА з Огайо та зі Зах. Пенсильвенії, яких сердечно привітаємо як спеціальних гостей.

Святочний Комітет.

УВАГА! — ЙОНГСТАВН, О. Й ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ м. ЙОНГСТАВН І ОКОЛИЦІ та при співучасті ВІДДІЛІВ УККА з ВОРРЕН, ОГАНО та ШЕРОН, ПА. І НЮ КЕСЛ, ПА.

В НЕДІЛЮ, 1. СЕРПНЯ (AUGUST 1) 1954 В УКРАЇНСЬКІМ ПАВІЛЬОНІ ТА НА ПРИЛЯГАЮЧІЙ ПЛОЩІ ПРИ ВУЛ. БЕЛ ВІСТА В ЙОНГСТАВНІ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

Павільон і площа будуть отворені від год. 1. попол.

Початок програми о год. 3. попол. без огляду на погоду.

Були запрошені і офіційно свою участь: губернатор стеути Огайо п. ЛОВІШ, сенатор п. БЕРК, конгресмен п. КІРВАН та мейор міст: Йонгстау, Кемпбел і Стродерс.

Головним українським промовцем буде представник Централі УККА п. д-р Р. СМУК з Шікаго, Ілл. Також промовлятиме п. інж. М. КОМЧАК з Пітсбургу, Па.

Багата артистична і спортова програма. — Смачний буфет. — До танку буде пригравати знана оркестра братів Земків.

Українці! Запрошуємо сердечно Вас всіх на це репрезентативне Свято. З окрема запрошуємо також всі братні Відділи УККА з Огайо та зі Зах. Пенсильвенії, яких сердечно привітаємо як спеціальних гостей.

Святочний Комітет.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
СВ. ІВАНА В НЬЮАРКУ, Н. ДЖ.
ЗАПРОШУЄ СЕРДЕЧНО
ВАС, ВАШУ РІДНЮ І ПРИЯТЕЛІВ НА

Полева Служба Божя 11 год. ранку. — Безперивні танці. — Забави і розривки для дітей. — Українські перекуски. — Смачний буфет у заряді ВП. Пань Апостольства молитви, Союзу Українок, Марійської Дружнини. — Доїзд даром починаючи від 9:30 рано з-під Української Централі, 180 William St., Newark, N. J. — Безплатне місце на паркуванні. — Church Donation \$1.25.

РІЧНИЙ РОДИННИЙ ПІКНІК

що відбудеться в ROYAL GARDENS
990 E. HAZELWOOD AVE., RANWAY, N. J.
(off U. S. Highway No. 1 to Carteret, N. J.)

В НЕДІЛЮ, 1-го СЕРПНЯ 1954 Р.
(Sunday, August 1st, 1954)

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

